

”Brann inte våra hjärtan”

Av Johannes-Maria Störksen, karmelit

Redan på själva uppståndelsens dag, sker det som Kristus talade om när han sade till sina lärjungar: *”Jag har kommit för att tända en eld på jorden. Om den ändå redan brann!”* (Luk 12:49). Och nu brinner den, den Helige Andes eld. Kristus hade vid flera tillfällen sagt att han först måste lida, dö och därefter stå upp från de döda, innan elden kunde tändas: *”[...] jag har ett dop som jag måste döpas med, och jag våndas innan det är över”* (Luk 12:50). Och nu är det över. Nu börjar den tända eldens tid, den Helige Andes tid. Nu börjar det nya livet, den nya skapelsen, nu när Gud, genom sin Helige Ande, har uppväckt sin Son från de döda.

Nu skickar Fadern sin Sons Ande in i våra hjärtan. Nu sker det som profeterna talade om: *”Jag skall ge er ett nytt hjärta och fylla er med en ny ande. Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på er och ge er ett hjärta av kött. Med min egen ande skall jag fylla er”* (Hes 36:26). Innan han dog sade Jesus till sina lärjungar: *”Det är för ert bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går skall jag sända honom till er”* (Joh 16:7bc). Och: *”När han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen”* (Joh 16:13a). Det är detta som sker på ett helt speciellt sätt femtio dagar senare, men redan på uppståndelsedagen börjar Herren ge sina lärjungar en försmak av det som skall ske till fullo på pingstdagen.

Nu kan det verkligen ske, det som förebådades redan i protoevangeliet, när Gud sade att kvinnans avkomma skulle krossa ormens huvud. Ormen, det listigaste av alla djur, hade lurat kvinnan. Guds skaparverk kulminerar med att kvinnan skapas, och syndens väg börjar med att kvinnan luras. I sitt högmods olydnad sade människan nej till sin Skapare, nej till nåden. Med det resultatet att hon blev tvungen att gå genom dödens port för att åter kunna få tillträde till nådens och härlighetens Gud.

Under sin vandring genom Sinai-öknen fick det utvalda folket erfara att det var en ny orm – en kopparorm som blev upphöjd på en träpåle – som skulle bota dem. Kristus sade själv att han skulle upphöjas över jorden så att alla människor skulle bli frälsta när de såg på honom. Men först måste han dö: *”Om inte vetekornet faller i jorden och dör, förblir det ensamt. Men om det dör, ger det liv till många.”* Då kunde det ske som han hade förutsagt: *”När jag blir upphöjd från jorden, skall jag dra alla till mig.”*

Ormen i Edens trädgård talade till människan och lurade henne så att hon fick lämna trädgården. Den nya ormen, den som på korsets trä har blivit upphöjd över jorden, talar nu till oss människor genom två lärjungar som lämnar Jerusalem. De går en väg som inte är den väg Herren kallar oss att gå, utan människans väg, en väg vi är benägna att gå när vi är besvikna och nedslagna, har förlorat hoppet och tilliten. Då är det inte alltid lätt att känna igen Herren när han kommer.

De två lärjungarna, som vandrar bort från Jerusalem, leds av Anden till staden Emmaus. Långt före Kristi födelse profeterade Jesaja att hans namn skulle vara Emmanuel, "Gud-med-oss", och stadens namn, Emmaus, betyder "Stanna-hos-oss." Även när vi människor lämnar Jerusalem, den plats där Gud har valt att bo, den heliga plats som symboliserar mötet mellan Gud och människan, även när vi blir nedslagna och förlorar hoppet, vandrar Herren själv med oss, alltid redo att stanna hos oss. Han ansluter sig till oss på vilken väg vi än går. Han lämnar oss aldrig ensamma, när han ser att vi behöver hans aktiva ingripande. Han ser vår nöd och vår sorg, han ser hur hjälplösa och vilsegångna vi är, och då handlar han, han som är den gode herden. Utan att tvinga sig på. Han bara ber oss berätta vad vår sorg är.

Sedan förklarar han det som tycks vara dolt för oss. *"De har ögon och ser inte", "De har förstånd och förstår inte"* skulle man kunna säga om oss. Och det vet Herren. Därför vill han hjälpa oss. Och vi får veta av evangelisten att när Jesus förklarar sammanhanget mellan det som sagts om honom i Skrifterna och det som har skett i Jerusalem, då börjar lärjungarna förstå. Det som var dolt, blir nu synligt för dem. Han som är *"det sanna ljuset, som ger alla människor ljus"* (Joh 1:9a), han öppnar de blindas ögon, hjärtats ögon. Efteråt kan de komma ihåg att det var som en eld som brann: *"Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?"* Det var kärlekens låga som brann i deras hjärtan, det centrala budskapet i Bibeln är ju att *"Gud är kärlek"*.

Vilken oerhörd gåva de två lärjungarna får, de som kan lyssna till en exegetisk undervisning av honom som Skrifterna talar om! Han visar dem att om man vill förstå det som hände med honom, måste man veta vad som står om honom *"överallt i Skrifterna"*, fast han begränsar sin förklaring genom att börja *"hos Mose och profeterna"*.

Så var det den gången för Kleopas och hans medvandrare. Så är det också för oss i dag, då Kristus undervisar oss genom den Helige Ande. Om man läser Skrifterna, och förstår det som står där, blir man inte förvånad över att Kristus måste lida och dö innan han kunde gå in i sin härlighet. Allt det som står i Gamla Testamentet förverkligas i det Nya Testamentet, och allt det som står i det Nya Testamentet ryms redan i det Gamla Testamentet.

Herren uppenbarar sig för lärjungarna, visar vem han är, under en måltid. I Bibeln är en måltid ofta ett tecken på ett möte med Gud. Abraham serverar en måltid till de tre männen som stannar hos honom, de tre männen i vilka man ser en bild av den treenige Guden, så som ikonmålaren Rubljov visar det. Under bröllopsmåltiden i Kana uppenbarar Gud något av sin härlighet. Under måltiden i Emmaus får vi se att Herren uppenbarar sig på ett sätt som motsvarar vinundret i Kana: han läser tackbönen, bryter brödet och ger det till lärjungarna. Precis så som han gjorde under den sista måltiden dagen före sin död.

I Emmaus tvingar inte Jesus sig på lärjungarna. Han väntar på dem. Han har gett dem mat från *ordets* bord efter att de har gett uttryck för sin villrådighet. Därefter väntar han tills de ber honom stanna hos dem. Så är det också med oss i dag. Gud tvingar sig inte på oss. Han vandrar tillsammans med oss, men stannar bara om vi ber honom göra det. Då ger han oss föda från det *eukaristiska* bordet. Så är det i Kyrkans liturgi, som återspeglar vår tro, den som har uppenbarats för oss. Ordets liturgi, läsningarna och predikan, kommer alltid före eukaristin. Detta är så viktigt att man aldrig får fira enbart eukaristins liturgi under mässan. Kyrkan ger oss alltid att äta från de två borden, som inte kan åtskiljas. Då brinner våra hjärtan och då öppnas våra ögon.